

Dier&Recht

JAARVERSLAG 2019

29 april 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Organisatie	5
Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm	5
Statutaire doelstelling	5
Samenwerking met Varkens in Nood	5
Samenstelling bestuur	5
Relevante nevenfuncties bestuursleden	5
Taak en werkwijze bestuur	6
Bezoldigings- en vergoedingsbeleid	6
Wijze benoemen en zittingsduur bestuur	6
Erkenning als ANBI	6
Financieel jaarverslag	7
Doelstellingen: campagnes en voorlichting	7
Fondsenwerving	7
Huisvestings-, kantoor- en personeelskosten	7
Overzicht en samenvatting cijfers 2019	7
Campagnes en projecten	8
KALVEREN	8
Dier&Recht klaagt de staat aan	8
Rapport over bloedarmoede bij kalveren	8
Kalverdans	8
Grenzeloos kalverleed	9
Hoogdrachtige koeien niet langer naar de slacht	9
Dieren kwijnen weg op risicobedrijven	10
Malafide slachthuizen onder de loep	10
PAARDEN	10
Misstanden op de Hollandsche Manege	10
Eenzame paarden	11
Voorlichting over paardenwelzijn	12
Misdadig paardenvlees in Nederland	12
(RAS)HONDEN	13
RashondenWijzer	13
Handhavingsverzoeken bij de NVWA	13
De Bulldog krijgt zijn snuit terug	13
Kortsnuitige hondenrassen in reclames	14
Stop het fokken van misvormde Bulldogs	15
Vervolg van campagne tegen hondenshows	15
Campagne tegen epilepsie bij rashonden	15
Dier&Recht undercover bij broedfokkers	16
Hypoallergene honden en katten bestaan niet	16
Asielhond zoekt huis	16
Rechtsbijstand voor hondenbezitters	16
Fokker Jack Russell Terriërs betaalt mee aan operatie	17
Fokker Engelse Bulldogs betaalt helft van operatiekosten	17
Fokker Labradors betaalt aankoop prijs terug	17
Fokker Sint Bernards betaalt fractie van kosten	18

(RAS)KATTEN	18
RaskattenWijzer	18
Handhavingsverzoek NVWA: Stop de Perzen!	18
Minister treedt op tegen designerkatten.....	19
Handhavingsverzoek Bambino Sphynx bij de NVWA	19
Asielkat zoekt huis	19
ALGEMEEN.....	19
Dierenverschrikker van het Jaar 2019	19
CETA en de Canadese kiloknallers	20
Stemadvies Provinciale Statenverkiezingen	20
Interview met bioloog Frans de Waal.....	20
DierenwelzijnsCheck helpt bij het maken van diervriendelijke keuzes	20
Voorlichting via digitale kanalen	21
Enkele getallen	21
Conclusie	21
Jaarrekening 2019.....	22
Overzicht grondslagen jaarrekening	22
Algemene grondslagen van waardering.....	22
Materiële vaste activa	22
Continuïteitsreserve	22
Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva	22
Reserves en fondsen	22
Algemene grondslagen van resultaatbepaling.....	22
Liquide middelen.....	22
Beleggingsbeleid.....	22
Baten.....	22
Lasten verdeling	23
Balans	23
Staat van baten & lasten.....	24
Toelichting op de balans	25
Algemene lastenverdeling 2019	26
Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten	26

Inleiding

Stichting Dier&Recht is in 2006 begonnen met een team van juristen, die zich op vrijwillige basis hebben ingezet voor wet- en regelgeving ten gunste van het dier, gekoppeld aan betere controle en handhaving. Inmiddels is Dier&Recht uitgegroeid tot een veel bredere dierenbeschermingsorganisatie. De stichting zet zich in met name in voor kalveren, paarden, (ras)honden en (ras)katten.

In 2019 startte Dier&Recht een rechtszaak tegen de Nederlandse staat om nakoming van de wettelijke plicht die voorschrijft dat kalveren de beschikking hebben over vloeren met enig comfort, en die hun gezondheid en welzijn niet aantasten. Het gebruik van harde roostervloeren is verboden, maar de overheid doet niets om de wet te handhaven en om kalverleed te voorkomen. Door de inzet van social media werd er binnen korte tijd € 25.000 opgehaald voor de rechtszaak tegen de staat.

Zoals in 2018 uit ons rapport over misstanden op maneges bleek, is er veel meer mis met paarden dan verwacht mag worden bij deze 'luxe' dieren. Veel paarden zijn eenzaam en raken daardoor psychisch gestoord. Langdurig onderzoek bij de bekende Hollandsche Manage te Amsterdam liet zien dat er sprake was van een groot aantal misstanden. Ook tegen de wrede behandeling van paarden in Zuid-Amerika, waarvan het vlees wordt geëxporteerd naar o.a. Nederland, werd actiegevoerd.

Na onze jarenlange lobby waren er op het gebied van rashonden en raskatten successen te noteren doordat zowel minister Schouten als de NVWA met maatregelen kwamen om erfelijke aandoeningen bij deze dieren tegen te gaan. In sommige opzichten loopt Nederland wat betreft het fokken van rashonden en raskatten nu (een beetje) voorop in de wereld. Dat blijkt ook wel uit de internationale aandacht die er was.

Ook waren er verschillende campagnes gericht op dierenwelzijn in het algemeen, zoals een actie tegen het vrijhandelsakkoord CETA, de verkiezing van de dierenverschrikker van het jaar, een stemadvies bij de Provinciale verkiezingen en een interview met etholoog Frans de Waal.

Het team van Dier&Recht bestaat uit een ingenieur dierwetenschappen en een gezelschapsdierenarts, en wordt ondersteund door mensen van Stichting Varkens in Nood en een aantal hoogopgeleide freelancers en vrijwilligers.

De spraakmakende publiekscampagnes van Dier&Recht hebben in 2019 een evidente rol gespeeld in het verminderen van leed bij onze kalveren, paarden, rashonden en raskatten.

Het jaarverslag van Dier&Recht bestaat uit:

- een overzicht van het afgelopen jaar, verdeeld in organisatie, financiën en activiteiten;
- het financiële jaarverslag 2019 met begroting 2020.

Organisatie

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

Dier&Recht is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 41152567 en is statutair gevestigd te Amsterdam. De statutaire naam van de stichting luidt *Stichting Dierenrecht*.

Statutaire doelstelling

De stichting heeft ten doel dieren, zowel individueel als gezamenlijk, te beschermen in de ruimste zin van het woord en hun belangen in onze maatschappij (via het recht) te behartigen, rekening houdend met de eigen waarde van het dier en met het welzijn zoals dat door het dier ervaren wordt.

De stichting beoogt verder:

- het verbeteren van de rechtspositie van het dier;
- rechtsontwikkeling en het verbeteren van wetgeving ten gunste van het dier;
- de bestaande rechtsmiddelen ter bescherming van het dier toe te (laten) passen;
- de samenleving bewust te maken van het (ontbreken van) welzijn van dieren en van de negatieve gevolgen voor het milieu (flora en fauna) door de exploitatie van dieren;
- het opkomen voor de belangen van (bewust levende) consumenten (collectief of individueel), daar waar deze slachtoffer zijn of dreigen te worden van misleidende of onvolledige mededelingen (in de reclame of anderszins), of oneerlijke handelspraktijken, met betrekking tot dierwelzijn, diergezondheid, milieuvervuiling, aantasting van natuur en fairtrade en gebruik te maken van de macht van consumenten ten aanzien hiervan.

Samenwerking met Varkens in Nood

Stichting Dier&Recht werkt intensief samen met Varkens in Nood. Beide organisaties hebben veel baat bij de samenwerking. De rechtsontwikkeling die zich nu vooral afspeelt op het gebied van gezelschapsdieren, speciaal rashonden en raskatten, zal hopelijk op termijn ook bijdragen aan een betere rechtspositie van de dieren in de vee-industrie, in het bijzonder kalveren en varkens.

Samenstelling bestuur

Voorzitter: de heer mr. Hans Baaij

Secretaris: de heer drs. Roel Mathias Polmans

Penningmeester: de heer dr. Erno Bernardus Eskens

De stichting heeft geen directieleden.

Relevante nevenfuncties bestuursleden

Voorzitter *mr. Hans Baaij* is tevens bestuursvoorzitter van Varkens in Nood. Varkens in Nood zet zich net als Dier&Recht in voor het welzijn van de dieren, maar heeft een minder brede doelstelling, namelijk dieren in de veeteelt, en meer specifiek varkens.

Secretaris *drs. Roel Mathias Polmans* is in het dagelijks leven director cable access bij Vodafone-Ziggo.

Penningmeester *dr. Erno Bernardus Eskens* is filosoof en politicoloog. Hij heeft verschillende boeken over dierenrechten op zijn naam staan.

Taak en werkwijze bestuur

Het bestuur komt minimaal eenmaal per jaar samen voor de bestuursvergadering. Hierin worden de resultaten van het aflopende jaar besproken en geëvalueerd, de campagneplannen voor het nieuwe jaar vastgesteld en de begroting voor het nieuwe jaar opgesteld.

Bezoldigings- en vergoedingsbeleid

De leden van het bestuur ontvangen voor hun werkzaamheden als bestuursleden geen bezoldiging of vergoeding.

Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

Sinds 2015 is de zittingsduur van een bestuurslid beperkt tot maximaal vijf jaar. Conform de reglementen van het CBF is er een einddatum bepaald voor de leden van het zittende bestuur, waarna de voormalige leden of nieuwe kandidaten aangesteld kunnen worden voor een maximale duur van vijf jaar.

Erkenning als ANBI

De stichting is in het bezit van een erkenning van de landelijke Belastingdienst, ANBI geheten (Algemeen Nut Beogende Instelling) waardoor giften, schenkingen en nalatenschappen onder een gunstig fiscaal regime (meestal een vrijstelling) vallen.

Financieel jaarverslag

De jaarrekening 2019 is te vinden vanaf pagina 22.

Doelstellingen: campagnes en voorlichting

De kosten voor het voeren van campagnes en het geven van voorlichting bedroegen in 2019 circa € 185.000. Dit is exclusief de toedeling van personeelskosten aan de doelstelling. Van alle uitgaven ging 88% naar de doelstelling van de stichting.

Fondsenwerving

Het aantal donateurs groeide door het grote aantal aansprekende campagnes sterk van ca. 2.500 naar iets minder dan 4.500.

De baten bestaan uit donaties (€ 164.600). Uit legaten werd € 28.800 ontvangen. Voor specifieke projecten is van diverse (niet-overheids)fondsen in totaal € 13.100 ontvangen.

Huisvestings-, kantoor- en personeelskosten

Dier&Recht maakt gebruik van het kantoor van Varkens in Nood. In mei 2018 hebben de stichtingen hun intrek genomen in een ruimte aan Tilanusstraat 8b, Amsterdam. Kosten voor huisvesting worden sinds 2019 naar rato gedeeld met Varkens in Nood en bedroegen € 11.152.

De personeelskosten zijn licht gedaald, van ca. € 79.000 in 2018 naar € 76.000 in 2019. Eind 2019 had de stichting 1,5 fte in dienst, verdeeld over twee werknemers. Naast een aantal freelancers die een bijdrage hebben geleverd, werd Dier&Recht het afgelopen jaar ook weer ondersteund door medewerkers van Varkens in Nood die juridische, automatiserings-, organisatie- en fondsenwervingswerkzaamheden verrichtten.

Overzicht en samenvatting cijfers 2019

De totale baten in 2019 bedroegen € 216.644, € 69.630 meer dan in 2018. De totale lasten in 2019 bedroegen € 210.892, € 52.613 meer dan in 2018. Het positieve resultaat van € 5.753 komt ten bate aan de algemene reserve.

Ultimo 2019 komt daarmee het eigen vermogen uit op minus € 3.977.

Voor meer ratio's, zie de laatste pagina van dit jaarverslag.

Campagnes en projecten

KALVEREN

Dier&Recht klaagt de staat aan

In Nederland worden jaarlijks 1,5 miljoen kalveren vetgemest een geslacht. De kalveren worden gehouden in een krap hok met een houten of betonnen roostervloer, zonder stro of andere bodembedekking. Hun hele leven brengen ze door op zo'n vloer. Door het liggen op de harde ondergrond krijgen ze vaak gewrichtsproblemen. De roostervloeren worden bovendien snel glad door mest en urine, waardoor de kalveren makkelijk uitglijden en gewond raken of zelfs kreupel worden. Het is vrijwel onmogelijk om met elkaar te spelen of te dartelen. Ook rondhuppelen in de wei is er niet bij, want daar komen ze niet.

In 2017 bleek uit [onderzoek](#) van Wageningen University & Research, in opdracht van het ministerie van LNV, dat vloeren met rubbermatten veiliger en comfortabeler zijn voor kalveren. Ze krijgen minder gewrichtsaandoeningen, en zijn veel actiever dan op de huidige harde glibbervloeren. Toch heeft minister Schouten in februari 2018 een streep gezet door een – al in 2007 aangekondigde – maatregel waarmee het gebruik van rubbermatten in kalverstallen verplicht zou worden. Dit terwijl er in de wet duidelijke voorschriften staan dat vloeren comfortabel moeten zijn en geen oorzaak mogen zijn van aantasting van de gezondheid of het welzijn.

Omdat al decennia de wet en het welzijn van kalveren worden genegeerd, is besloten om een rechtszaak tegen de Nederlandse staat te beginnen. In een kleine maand tijd werd er € 25.000 gedoneerd om in een rechtszaak alternatieve vloeren af te dwingen. De dagvaarding is uitgebracht; het is wachten op een definitieve zittingsdatum.

Rapport over bloedarmoede bij kalveren

Jaarlijks worden er in Nederland anderhalf miljoen kalveren geslacht: een miljoen witvleeskalveren en een half miljoen rosékalveren. Er is in Nederland weinig vraag naar wit kalfsvlees. Het vlees van de miljoen witvleeskalveren dat hier jaarlijks wordt vetgemest en geslacht, is dan ook vrijwel volledig voor de export. Het dierenleed en de mestvervuiling zijn voor Nederland.

Om het vlees licht van kleur te houden, krijgen witvleeskalveren een ijzerarm dieet dat hoofdzakelijk uit melk(poeder) bestaat. Ruwvoer, dat de vezels bevat die nodig zijn voor een goede spijsvertering, krijgen ze in beperkte mate. Het structurele gebrek aan vezels veroorzaakt chronische maag- en darmstoornissen. Door het gebrek aan ijzer ontstaat bovendien (lichte) bloedarmoede. Alle gevolgen van het ongeschikte dieet zijn in een [rapport](#) beschreven.

Kalverdans

Op 13 april 2019 organiseerde Dier&Recht samen met de enige biologische kalverhouder van Nederland, Bart Boon, de eerste kalverdans. Fantastisch om te zien hoeveel plezier de dieren hadden. Hartveroverend én hartverscheurend, want 99,9 procent van de vleeskalveren komt nooit buiten.

Dagblad [Trouw](#) was bij de kalverdans en publiceerde een groot artikel in de krant.

Kalveren zijn slimme en speelse dieren en horen buiten te dartelen en gras te eten. Bij de biologische kalverhouder Bart Boon kan dat. Foto: Sabine Grootendorst/Dier&Recht

Grenzeloos kalverleed

De import van vleeskalveren is in de afgelopen twee jaar met tienduizenden dieren gestegen. Alleen al in 2019 zijn er zo'n 875.000 kalveren Nederland ingevoerd. Andere sectoren, zoals de varkens-, melkvee- en de pluimveehouderij worden door wetgeving begrensd om de mestvervuiling terug te dringen. Zo zijn er voor het houden van varkens en kippen dierrechten nodig: een veehouder mag per jaar niet meer dieren houden dan het aantal rechten dat hij heeft. Het is [volstrekt rechtvaardig](#) om ook de kalversector aan banden te leggen en de kalverhouderij in te krimpen.

In een [brandbrief](#) roept Dier&Recht minister Schouten op om per 2020 een maximum te stellen aan het aantal vleeskalveren dat in Nederland gehouden mag worden. Ook wordt ervoor gepleit de import drastisch te beperken door grotendeels kalveren van Nederlandse bodem te houden. In een eerste reactie bevestigt minister Schouten dat er meer moet gebeuren om de kalversector circulair te maken. Ze gaat kijken naar mogelijkheden om langeafstandstransporten van kalveren te beperken.

Achter de schermen werkte Dier&Recht mee aan de aflevering van [Zembla](#) over de import van kalveren.

Hoogdrachtige koeien niet langer naar de slacht

De dracht van een koe duurt negen maanden. Voorheen was vervoer naar het slachthuis toegestaan tot achtenhalve maand dracht. Per week stierven gemiddeld vier bijna volgroeide

kalveren de verstikkingsdood in de buik van hun moeder. Dier&Recht heeft het voor elkaar gekregen dat het slachten van hoogzwangere koeien niet meer mogelijk is.

De [petitie](#) tegen de slacht van hoogzwangere dieren werd ruim 30.000 keer ondertekend – en de wet werd aangepast! Koeien mogen voortaan vanaf zes maanden dracht niet meer getransporteerd worden.

Dierenarts Frederieke Schouten biedt Tweede Kamerleden Tjeerd de Groot (D66) en Esther Ouwehand (Partij voor de Dieren) 30.190 handtekeningen aan.

Dieren kwijnen weg op risicobedrijven

Magere kalfjes die niet bij de drinkbakken kunnen, koeien met ingescheurde klauwen vol maden, schapen die rondscharrelen tussen de ontbindende lichamen van hun kuddegenoten: inspecteurs van de NVWA treffen dergelijke misstanden steeds opnieuw aan bij zogenoemde ‘risicobedrijven’. Het gaat om ongeveer driehonderd bedrijven en duizenden dieren. Hoewel het dierenleed structureel is, grijpt de NVWA zelden in. Dier&Recht schreef een [rapport](#) over de voortdurende verwaarlozing van dieren op probleemboerderijen en riep de minister op om een eind te maken aan deze wantoestanden. Bijna 15.000 mensen [tekenden](#) voor een houdverbod voor dierverwaarlozers. In de media werd het onderwerp breed uitgemeten, onder andere door [Radar](#), [NPO Radio1](#), [EenVandaag](#) en [Nu.nl](#).

Malafide slachthuizen onder de loep

Klokkenluiders meldden bij Dier&Recht dat onder toezicht van keuringsartsen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) zeker honderd – maar mogelijk veel meer – ernstig zieke en kreupele runderen naar slachthuizen in Noord-Nederland werden vervoerd. In oktober 2019 filmde Dier&Recht een politie-inval bij een van deze slachthuizen.

[RTL Nieuws](#) bracht de beelden naar buiten, waarna de politiek reageerde. De Partij voor de Dieren stelde al snel Kamervragen over de rol van de NVWA bij de illegale slacht van zieke en kreupele dieren bij dit bedrijf. Minister Schouten heeft opdracht gegeven om het optreden van dierenartsen in de slachthuizen te onderzoeken.

PAARDEN

Misstanden op de Hollandsche Manege

Dier&Recht deed langdurig onderzoek naar het welzijn van paarden bij de Hollandsche Manege in Amsterdam. Uit dit onderzoek [blijkt](#) dat er sprake is van een groot aantal misstanden door tekortschietend management en slechte huisvesting. De paarden in de oudste manege van Nederland maken een lusteloze indruk en vertonen stereotiep probleemgedrag. Ze staan in met ammoniak vervuilde lucht die ver boven de acceptabele normen uitkomt. Er wordt vaak ondeskundig en met weinig respect met de dieren omgegaan. Het overgrote deel van de dag staan

ze zich te vervelen in kleine stallen, ze kunnen nooit buiten loslopen of grazen, en worden ondanks dat het kuddedieren zijn, solitair gehouden.

Naast een rapport werd er ook een schokkende [video](#) gepubliceerd waarop duidelijk te zien is dat de omstandigheden bij de Hollandsche Manege onacceptabel zijn.

[Het Parool](#) schreef een groot artikel over de bevindingen op de manege. In een door de Partij voor de Dieren aangevraagd [spoeddebat](#), sprak Dier&Recht de gemeenteraad Amsterdam toe. De uitkomst van het debat was onbevredigend, omdat de gemeente geen noodzaak ziet om in te grijpen zolang de manege zich aan de wettelijke voorschriften houdt. Dion Graus (PVV) heeft de misstanden op de Hollandsche Manege aan de kaak gesteld in de Tweede Kamer.

De Hollandsche Manege heeft wel toegezegd gebruik te gaan maken van een weide in Andijk om de paarden daar los te laten lopen. Dier&Recht zal controleren of deze belofte wordt nagekomen.

Eenzame paarden

Paarden zijn kuddedieren met een sterke behoefte aan onderling contact. In Nederland staan ze vaak eenzaam in een wei of kleine stal. Paarden die alleen staan, voelen zich minder veilig, slapen slechter en vervelen zich vaker. Veel eenzame paarden ontwikkelen depressies en gedragsproblemen. In juni [observeerden](#) onderzoekers van Dier&Recht zeshonderd paarden van particulieren in de wei. Twintig procent van hen bleek permanent alleen te staan. Dier&Recht [roept minister Schouten op](#) om door middel van wetgeving de meest essentiële voorwaarden voor het welzijn van paarden, zoals het recht om in groepen te mogen leven, te waarborgen.

Samen met de Dierenbescherming en twee paardensportorganisaties is de website [Deeljewei.nl](#) gelanceerd, waar te lezen valt hoe je paarden aan elkaar kunt laten wennen zodat ze samen in een wei kunnen staan. Veel media hebben over de campagne bericht, zoals [EditieNL](#), [AD](#), [NOS Journaal](#), [NOS Jeugdjournaal](#), [RTL Nieuws](#) en [Hart van Nederland](#).

Dierkundig ingenieur Sarah Pesie sprak in EditieNL over het belang van sociaal contact voor paarden.

Voorlichting over paardenwelzijn

Voortbordurend op de campagne 'Deel je wei' heeft Dier&Recht paardeneigenaren het hele jaar door voorlichting gegeven over het voorkomen, herkennen en behandelen van verveling, pijn en ongerief bij paarden. Zo werd er geschreven over het voorkomen van [eenzaamheid bij dekhengsten](#), het voorkomen en genezen van [hoefbevangenheden](#), het herkennen van [stereotiep gedrag](#), het creëren van een [paardenweide](#), het voorkomen van [zonnebrand](#), de behandeling van [zomereczeem](#) en hoe je erachter komt of je [te zwaar](#) bent om op een paard te rijden. Ook werden er tips gegeven over wat voorbijgangers kunnen doen als ze een [paard alleen in de wei](#) zien staan.

Misdadig paardenvlees in Nederland

De Zwitserse dierenwelzijnsorganisatie Tierschutzbund Zürich bracht undercoverbeelden naar buiten van zeer ernstig dierenleed tijdens het transport en de slacht van paarden in Canada, Argentinië en Uruguay. Nederland is een belangrijke importeur van dit paardenvlees. Dier&Recht deed [onderzoek](#) en ontdekte dat dit vlees vooral terecht komt in snacks, en te koop is bij onder andere Sligro, Makro en Jumbo. Ruim 21.000 mensen stuurden een [protestmail](#) naar deze winkels.

Samen met dierenwelzijnsorganisaties uit dertien landen informeerde Dier&Recht de Europese Commissie over de misstanden met paardenvlees uit Canada en Zuid-Amerika.

Ellie Lust nam in haar programma [Ellie in de Handel](#) het probleem onder de loep, en maakte daarbij gebruik van het onderzoek van Dier&Recht.

Onderzoeker Sarah Pesie in gesprek met Ellie Lust over de import van paardenvlees.

(RAS)HONDEN

RashondenWijzer

In 2011 heeft Dier&Recht de [RashondenWijzer](#) ontwikkeld vanuit bezorgdheid over de gezondheid van rashonden: maar liefst veertig procent van de rashonden lijdt al op jonge leeftijd aan erfelijke aandoeningen. De RashondenWijzer heeft als doel kopers en bezitters van rashonden te informeren over de ernst, behandelbaarheid en prevalentie van de erfelijke aandoeningen bij hondenrassen. De website geeft een uniek overzicht van circa [250 erfelijke aandoeningen](#) bij [109 hondenrassen](#), en bundelt de informatie van meer dan 200 wetenschappelijke rapporten.

Handhavingsverzoeken bij de NVWA

De strijd tegen doorgefokte gezelschapsdieren is lastig, want er zijn binnen de rashondenwereld partijen met grote financiële belangen en een uitgebreid en al lang bestaand netwerk. Al sinds 2014 is *artikel 3.4 Besluit houders van dieren* van kracht. Daarin staat dat het verboden is om gezelschapsdieren te fokken op zo'n manier dat hun welzijn of gezondheid in het geding komt. Dier&Recht zit de NVWA op de huid wat betreft het naleven van deze wet, want zolang het overtreden ervan geen directe consequenties heeft, ontbreekt het veel fokkers aan motivatie om hun fokbeleid aan te passen.

Met grote regelmaat meldt Dier&Recht misstanden en overtredingen bij fokkers bij de NVWA. Via een zogenaamd 'handhavingsverzoek' wordt gevraagd om in actie te komen. De NVWA kan een fokker – al dan niet onaangekondigd – bezoeken, controleren en indien nodig berispen of beboeten. Indien de NVWA niet in actie komt, maakt Dier&Recht vrijwel altijd bezwaar tegen deze weigering. Wordt het bezwaar afgewezen dan is er vaak beroep bij het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB). Doel van deze vaak lange en ingewikkelde procedures is niet alleen handhaving door de NVWA af te dwingen, maar ook om jurisprudentie te creëren die meer duidelijkheid geeft over de rechtspositie van onze dieren.

De NVWA en Dier&Recht hebben in basis dezelfde doelstelling, namelijk het tegengaan van misstanden bij dieren. Gelukkig biedt dit steeds vaker de mogelijkheid tot overleg in plaats van het elkaar bestrijden. Zo heeft Dier&Recht toegezegd het aantal WOB- en handhavingsverzoeken te beperken omdat die een te grote aanslag zijn op de capaciteit van de NVWA.

De Bulldog krijgt zijn snuit terug

Het fokken van honden zonder snuit is een aantasting van hun gezondheid en welzijn, en dus in strijd met de wet. Dier&Recht ageerde jarenlang bij fokkers, de overheid en de NVWA – en boekte succes! Sinds maart 2019 moeten honden gefokt worden mét een snuit: minister Schouten heeft strenge [criteria](#) opgesteld voor het fokken van de betreffende hondenrassen. De NVWA en de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) hebben nu duidelijke handvatten om het fokken van kortsnuitige honden aan te pakken. In oktober zijn de inspecties begonnen. Fokkers die doorfokken met kortsnuitige honden krijgen een fokverbod opgelegd. Als ze het fokverbod negeren, volgen er geldboetes.

Wereldwijd berichtten gezaghebbende wetenschappelijke (honden)bladen en nieuwsgroepen van dierenartsen over de Nederlandse maatregelen. De Duitse publieke omroep [NDR](#) zond een lang item uit over het lijden van de kortsnuitige honden.

Hans Baaij, voorzitter van Dier&Recht, zat bij [Radar](#) aan tafel en sprak met Antoinette Hertsberg over de gevolgen van de nieuwe fokregels voor het uiterlijk en de gezondheid van kortsnuitige honden. Dierenarts Kelly Kessen kwam uitgebreid aan het woord in [De Telegraaf](#).

Kortsnuitige hondenrassen in reclames

Het gebruik van kortsnuitige honden in reclames draagt bij aan de populariteit van deze honden. Sinds maart 2018 spreekt Dier&Recht bedrijven hierop aan: meer dan honderd bedrijven zijn sindsdien gestopt met het vertonen van zieke rashonden in reclames. In 2019 waren dit onder andere [HEMA](#), [a.s.r. verzekeringen](#), [Hallmark](#) en [HG](#).

ABN AMRO Bank zei als eerste bedrijf toe géén kortsnuiten meer te gebruiken in reclames en verving de Mopshond in hun reclame voor een hond met snuit.

De campagne kan op veel sympathie rekenen, want met grote regelmaat [melden](#) hondenliefhebbers op de website van RashondenWijzer reclames met een kortsnuit. Dier&Recht neemt

vervolgens contact op met het bedrijf in kwestie, vaak met resultaat, maar even vaak moet er flink aangedrongen worden.

Het initiatief van Dier&Recht vindt steun, want ook de dierenartsenorganisaties [KNMvD](#) en [Caring Vets](#) richten zich tot bedrijven met het verzoek geen honden met korte snuiten meer te gebruiken in hun reclames.

Stop het fokken van misvormde Bulldogs

De Toad Bully – ook wel bekend als de Exotic Bully, American Bully, Pocket Bully en Micro Bully – heeft het uiterlijk van een pad. De honden worden bewust zo breed mogelijk gefokt, met korte, naar buiten staande poten, een holle rug en een platte, brede snuit. Dier&Recht pleit voor een verbod op het fokken van deze [misvormde dieren](#).

Het fokken van Toad Bulls is een evidente overtreding van de wet. Voorzitter Hans Baaij sprak in [EditieNL](#) over de idiotie van het fokken van de Toad Bull.

Vervolg van campagne tegen hondenshows

Hondenshows zijn een ramp voor rashonden en hondenrassen. De shows veroorzaken chronische stress, dragen bij aan inteelt, en stimuleren het fokken op extreme misvormingen. In 2018 voerde Dier&Recht er [grootscheeps campagne](#) tegen.

Naar aanleiding hiervan besloot gemeente Amsterdam in de zomer van 2018 om hondenshows te weren uit de stad. In februari 2019 besloot de gemeente dat alle evenementen met dieren voortaan een vergunning moeten aanvragen. Amsterdam hanteert een ontmoedigingsbeleid om evenementen met dieren verder onder druk te zetten. Zo helpt de campagne tegen hondenshows ook andere dieren die worden geëxploiteerd voor het plezier van mensen.

In februari 2019 spraken dierenartsen zich collectief en openlijk uit tegen de extreme fokkerij en het tentoonstellen van deze dieren. In het [statement](#) van dierenartsenorganisatie KNMvD staat geschreven dat dieren die lijden onder hun uiterlijk niet thuishoren op een tentoonstelling.

Dier&Recht heeft met een aantal gemeenten contact die kritisch zijn over hondenshows, maar nog niet zo ver dat ze deze willen verbieden.

Campagne tegen epilepsie bij rashonden

Steeds meer rashonden lijden aan epilepsie als gevolg van inteelt en andere foute fokpraktijken. De rasverenigingen en de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied weten ervan, maar weigeren maatregelen te nemen. Dier&Recht voert een langlopende campagne waarin er steeds weer een ander hondenras met epilepsie wordt belicht. Zo wordt de rashondenwereld onder druk gezet om deze ernstige ziekte te bestrijden.

In 2012 won Dier&Recht een rechtszaak tegen een fokker die een Ierse Setter met epilepsie had verkocht. In 2016 voerde Dier&Recht campagne tegen epilepsie bij de [Drentsche Patrijshond](#). In 2019 is er onderzoek gedaan naar epilepsie bij de [Sint Bernard](#). [Kassa](#) besteedde uitgebreid aandacht aan de bevindingen. Onderzoeken naar andere hondenrassen met epilepsie staan op de agenda.

PvdA-Kamerlid Moorlag stelde naar aanleiding van ons rapport Kamervragen aan minister Schouten. Daarin vraagt Moorlag of de minister de rasvereniging van Sint Bernards wil aanspreken op hun wangedrag, en hij vraagt of de minister bereid is fokkers die de wet overtreden te beboeten. De minister antwoordde dat de manier waarop de rasvereniging fokt een aanmerkelijk risico op epilepsie geeft, en dat de vereniging het fokbeleid zo dient aan te passen dat in de toekomst er noch dragers, noch lijders gefokt worden.

Dier&Recht undercover bij broedfokkers

In Nederland worden iedere week honderden puppy's van malafide fokkers verkocht. De pups worden onder erbarmelijke omstandigheden gefokt in Nederland, België en Oost-Europese landen. Voor het tv-programma [Ellie in de Handel](#) heeft een onderzoeker van Dier&Recht bij meerdere puppschuren in Noord-Brabant als potentiële koper informatie achterhaald. Ter plekke werden pups geïnspecteerd. Een aantal van de pups was overduidelijk niet gezond en te jong om van de moeder gescheiden te worden. Hierover is de NVWA geïnformeerd.

Hypoallergene honden en katten bestaan niet

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat alle huisdieren de bestanddelen die allergische reacties veroorzaken uitscheiden, dus ook de zogenaamde 'hypoallergene' honden en katten. Het is daarom zinloos om een huisdier zonder vacht of met een speciale vacht te kopen, in de hoop dat er geen allergische reactie op volgt.

Dier&Recht maakt zich zorgen over het welzijn van 'hypoallergene' dieren (kaalheid of niet verharen veroorzaakt [veel lijden](#)) en huisartsen maken zich zorgen over de nadelige gevolgen van het hebben van een vermeend hypoallergeen huisdier voor hun patiënten. Samen met de Vakgroep Allergologie werd er een [folder](#) gemaakt voor patiënten om ze te behoeden voor de aanschaf van een zogenaamd hypoallergeen huisdier.

Dierenarts Kelly Kessen sprak over de 'hypoallergene mythe' in het [NOS Jeugdjournaal](#), [RTL Nieuws](#) en [Vroege Vogels](#).

Asielhond zoekt huis

In de dierenasielen zitten heel veel leuke honden. Om mensen te stimuleren eerst in het asiel te kijken voordat ze een pup aanschaffen bij een fokker, worden er het hele jaar door een aantal asioldieren in het zonnetje. Zo is er in 2019 via online middelen geprobeerd een huisje te vinden voor de honden [Pepper](#), [Buster](#), [Bert](#), [Bo](#), [Thaigo](#), [Nero](#), [Evy](#), [Tjappie](#), [Fred](#), [Cooper](#), [Bobo](#) en [Charlie](#) en [Pumba](#).

Rechtsbijstand voor hondenbezitters

In 2011 werd begonnen met het verlenen van rechtsbijstand aan hondenbezitters die een (ras)hond hadden aangeschaft met een erfelijke aandoening. Niet alleen lijden rashonden ernstig onder erfelijke aandoeningen die verbonden zijn aan het ras, het geeft ook financiële en

emotionele schade bij de eigenaren. Het primaire doel van de rechtsbijstand aan gedupeerde particulieren is fokkers te dwingen verantwoord te fokken en geen potentieel zieke dieren te verkopen. Doen ze dit wel, dan kan dit leiden tot aanzienlijke schadeclaims en dat zal (op termijn) zeker een preventieve werking hebben.

Om aansprakelijkheid te ontlopen hanteren rashondenfokkers steeds vaker *exoneratieclausules* in hun koopcontracten. Hierdoor beperken ze aansprakelijkheid voor de gevolgen van hun fokpraktijken zoals het moeten vergoeden van (medische) kosten die het gevolg zijn van erfelijke aandoeningen. Dier&Recht bestrijdt deze beperking van de aansprakelijkheid door dwingend recht uit het Consumentenrecht c.q. de Europese wetgeving op het gebied van garantie-bepalingen, de zwarte en grijze lijst van bezwarende (contracts)bedingen en de meer algemene wetgeving van *artikel 6:248 lid 2 BW*.

Het blijft een strijd met vooruitgang en tegenslagen. Niet altijd wordt er gewonnen, soms wordt er verloren en vaak wordt er geschikt.

Fokker Jack Russell Terriërs betaalt mee aan operatie

De fokker van een Jack Russell Terriër met levershunt probeerde met een bepaling in het koopcontract de aansprakelijkheid te beperken tot vergoeding van de koopsom. Dier&Recht eiste dat ook de medische kosten vergoed werden.

Om de levershunt te verhelpen moest de Jack Russell een invasieve, specialistische operatie ondergaan. De fokker weigerde mee te betalen aan de omvangrijke medische kosten omdat in de koopovereenkomst de aansprakelijkheid hiervoor was uitgesloten. Dier&Recht voerde met succes aan dat een dergelijke beperking van de aansprakelijkheid in strijd is met het Consumentenrecht. De fokker stemde uiteindelijk in met een schikking en betaalde, naast de koopsom, meer dan de helft van de medische kosten terug.

Fokker Engelse Bulldogs betaalt helft van operatiekosten

De fokker van een Engelse Bulldog met elleboogdysplasie heeft de helft van de operatiekosten aan de eigenaar terug moeten betalen. De kostbare operatie aan beide ellebooggewrichten van de Engelse Bulldog is goed verlopen, maar de hond zal nooit klachtenvrij zijn.

De fokker ontkende dat er sprake was van een erfelijke aandoening en weigerde om mee te betalen aan de medische kosten. Dier&Recht wees de fokker erop dat de kopers ervan uit mochten gaan dat ze een gezonde hond kochten, en niet een hond die al op zeer jonge leeftijd mank ging lopen en geopereerd moest worden. De fokker stemde uiteindelijk in met een schikking en betaalde de helft van de medische kosten.

Fokker Labradors betaalt aankoopprijs terug

De fokker van een Labrador met elleboogdysplasie heeft de aankoopprijs van de hond aan de eigenaar terugbetaald.

Verreweg de meeste elleboogproblemen hebben een erfelijke basis. Grote hondenrassen zoals de Labrador, de Duitse herder en de Berner Sennen hebben een verhoogd risico. Bij de pup was een kostbare operatie nodig om de elleboogdysplasie te verhelpen. Omdat de koper en de fokker het

niet eens konden worden over een vergoeding, werd Dier&Recht ingeschakeld. Uiteindelijk werd er een schikking getroffen en betaalde de fokker de koopprijs terug.

Fokker Sint Bernards betaalt fractie van kosten

Dier&Recht trof een schikking met de fokker van een Sint Bernard met epilepsie. De vergoeding bleef helaas beperkt tot een fractie van de kosten omdat de eigenaar hierin al eerder had toegestemd.

Epilepsie kan niet worden genezen. Levenslange toediening van medicijnen kan symptomen bestrijden, maar daar hangt wel een prijskaartje aan. Zo ook in het geval van deze Sint Bernard-pup. Naast de forse aankoopssom en medische kosten van de eerste onderzoeken, zal de eigenaar iedere maand zo'n € 130 kwijt zijn aan medicijnen.

Dier&Recht bleek in dit geval weinig te kunnen betekenen. De eigenaar was uit onwetendheid al eerder accoord gegaan om het geschil in der minne te schikken. Hierdoor was er al een bindende overeenkomst tot stand gekomen.

(RAS)KATTEN

RaskattenWijzer

Ook raskatten hebben te kampen met relatief veel erfelijke aandoeningen. De oorzaken zijn inteelt en een onnatuurlijk uiterlijk dat schadelijk is voor het dier. Naar schatting zijn er 400.000 raskatten, waarvan 200.000 met een stamboom. De meeste katten in Nederland zijn (gelukkig) huis-tuin-en-keukenkatten en die zijn over het algemeen gezond en hebben veel minder erfelijke aandoeningen. Ze hebben vooral geen schadelijke raskenmerken zoals een platte snuit, te veel haar of het ontbreken van een staart, snorharen of vacht.

In navolging van de succesvolle RashondenWijzer werd in september 2017 de [RaskattenWijzer](#) gelanceerd. De website geeft een overzicht van ruim [50 erfelijke aandoeningen](#) die bij [23 kattenrassen](#) in Nederland voorkomen.

Handhavingsverzoek NVWA: Stop de Perzen!

De snuit van de Perzische kat is in de loop der jaren steeds korter geworden. Het dier heeft daar [enorm onder te lijden](#). In februari diende Dier&Recht bij de NVWA meerdere handhavingsverzoeken in tegen fokkers van Perzen. Bij twee fokkers werd een wetsovertreding vastgesteld: zij moeten stoppen met het fokken van Peke Face Perzen. Een fokker van Peke Face Perzen en Exotics kreeg een waarschuwing van de NVWA. Deze fokker gaf aan dat ze de gezondheid van haar dieren vooropstelt en zodoende een ander soort kat zal gaan fokken met meer snuit.

Om het fokken van kortsnuitige katten te stoppen, moeten criteria voor de afmeting van de schedel worden opgesteld, zoals dat [ook bij honden](#) is gebeurd. Inspecteurs van de NVWA kunnen dan makkelijker de wet handhaven. Dier&Recht [roept minister Schouten op](#) met foknormen te komen.

Frederieke Schouten, dierenarts bij Dier&Recht, werd naar aanleiding van de campagne geïnterviewd door [Hart van Nederland](#).

Minister treedt op tegen designerkatten

Begin april 2019 kondigde minister Schouten nieuwe handhavingregels aan voor het fokken van [designerkatten](#). Hierdoor is het voor de NVWA mogelijk om het fokken van dit soort zieke rassen beter te bestrijden. De minister geeft hiermee een belangrijk signaal af aan fokkers die bewust fokken met katten met ernstige gezondheidsproblemen. Zonder twijfel is dit het resultaat van de jarenlange strijd van Dier&Recht.

Voorzitter Hans Baaij sprak in [EenVandaag](#) over de mismaaakte katten; dagblad [Trouw](#) plaatste over het onderwerp een groot artikel op de voorpagina.

Handhavingsverzoek Bambino Sphynx bij de NVWA

Naar aanleiding van een handhavingsverzoek dat Dier&Recht indiende bij de NVWA constateerde inspecteurs bij een fokker de aanwezigheid van een nest Bambino Sphynx-kittens; een overtreding van *artikel 3.4*. Het was de eerste keer dat de wet voor het fokken van katten daadwerkelijk in de praktijk is uitgevoerd. Een groot succes, dat naar meer smaakt!

Asielkat zoekt huis

Ook op de website van de RaskattenWijzer wordt iedere maand een asiëldier in het zonnetje gezet. Dat waren in 2019 de katten [Sam](#), [Nugget](#), [Tiga](#), [Luka](#), [Olijfje](#), [Panda](#), [Mauwalot](#), [Misty](#), [Colli](#), [Louisa](#) en [Cupido](#).

ALGEMEEN

Dierenverschrikker van het Jaar 2019

Eind 2019 kon er weer gestemd worden op de 'Dierenverschrikker van het Jaar'. VanDrie, de grootste kalvermester van Nederland, ging er met de titel vandoor. De Nederlandse kalverhouderij, grotendeels onder aanvoering van VanDrie, importeerde in 2019 een record van 900.000 kalveren uit het buitenland. De piepjonge kalfjes zijn niet goed bestand tegen het transport en worden vaak ziek door hun slechte weerstand. Het kalfsvlees wordt uiteindelijk weer geëxporteerd, maar het dierenleed en de mestproblemen zijn voor Nederland. In een tijd waarin het ministerie pleit voor kringlooplandbouw, is het onbegrijpelijk dat we juist steeds meer kalveren naar Nederland halen. Stemmers op VanDrie als Dierenverschrikker van het Jaar zijn het erover eens: het is tijd om te stoppen met het dierenleed en de vervuiling van ons milieu.

Tienduizend mensen brachten hun stem uit. VanDrie kreeg 35% van de stemmen, gevolgd door varkensslachterij Vion (30%), Farmers Defence Force (30%), Hollandsche Manege (13%), politici op het Malieveld tijdens de boerenprotesten (9%) en de Hollandsche Sint Bernard Club (4%).

CETA en de Canadese kiloknallers

Dieren in de vee-industrie van de Europese Unie leven in een slechte situatie, maar de omstandigheden van veel dieren in de Canadese vee-industrie zijn helemaal bar en boos. Door het handelsverdrag CETA dreigt goedkoop vlees met het Canadese dierenwelzijnsniveau ook bij ons geïmporteerd te worden.

In de Tweede Kamer is nog geen meerderheid voor het verdrag. Daarom heeft Dier&Recht samen met Milieudefensie en andere organisaties campagne gevoerd om politieke partijen te overtuigen dat ze tegen CETA moeten stemmen. Verschillende politieke partijen heroverwege nu hun standpunt: de stemming over dit voor de dieren dramatische handelsakkoord is uitgesteld.

Stemadvies Provinciale Statenverkiezingen

Ter gelegenheid van de Provinciale Statenverkiezingen bracht Dier&Recht een stemadvies uit op basis van 470 moties over dierenwelzijn tijdens de kabinetten Rutte II en Rutte III.

De Partij voor de Dieren bleek, niet verwonderlijk, de meest diervriendelijke partij te zijn. Ook GroenLinks en SP scoorden hoog. CDA, VVD en Forum voor Democratie zijn duidelijk anti-dieren; hun loyaliteit ligt bij de boeren en de economische groei. Opvallend was dat PvdA, D66 en ChristenUnie als regeringspartijen veel minder diervriendelijk zijn dan in de oppositie.

Op de website van [Follow the Money](#) verscheen de uitgebreide analyse.

Interview met bioloog Frans de Waal

Frans de Waal is misschien wel de bekendste Nederlandse wetenschapper in de Verenigde Staten. Zijn onderzoek naar apen heeft ons denken over apen, mensen en andere dieren radicaal veranderd. Hans Baaij, voorzitter van Dier&Recht, [sprak met hem](#) over emoties bij dieren, dierenrechten en zijn nieuwste boek *Mama's laatste omhelzing*. Van dit bijzondere interview is een [video](#) gemaakt.

DierenwelzijnsCheck helpt bij het maken van diervriendelijke keuzes

In juli lanceerde Dier&Recht samen met Varkens in Nood de [DierenwelzijnsCheck](#): een website die consumenten helpt om diervriendelijke keuzes te maken in de supermarkt en als ze uit eten gaan. Mede dankzij de publiciteit in [NRC](#), [de Volkskrant](#), [Trouw](#) en [Het Parool](#) bezochten 20.000 mensen de website.

Dierwetenschappers hebben een [lijst](#) opgesteld van meer dan tweehonderd producten (vlees, vis, zuivel, eieren, vleesvervangers) en hun effect op dierenwelzijn. Ze keken onder andere naar leefruimte, transport en slachtmethode van de gebruikte dieren. Met deze lijst zijn de menukaarten van honderd Amsterdamse restaurants beoordeeld op dierenwelzijn. Bijna de helft scoort onvoldoende. Met de eigenaren wordt in gesprek gegaan over het kiezen van diervriendelijke producten. In 2020 zal de website worden uitgebreid met restaurants in heel Nederland.

Voorlichting via digitale kanalen

De regelmatig uitkomende digitale nieuwsbrief kende in 2019 88.600 abonnees (83.188 in 2018). Het vaste bestand aan lezers van de digitale nieuwsbrief vormt een belangrijk deel van de achterban van Dier&Recht: zij zijn zeer geïnteresseerd in de activiteiten en steunen de campagnes geregeld met een donatie.

Naast de digitale nieuwsbrief maakt ook social media deel uit van het dagelijks werk. Er wordt een hechte achterban gecreëerd die steeds bewustere keuzes maakt door onze voorlichting over dierenwelzijnsonderwerpen, en ook steeds vaker bereid is te doneren. Op Facebook bedraagt het aantal volgers al enige tijd ruim 84.000. Het is bij uitstek het grootste socialmediakanaal qua aantal volgers. 10.000 mensen volgen Dier&Recht via andere socialmediakanalen (Instagram, Twitter, YouTube, LinkedIn).

Enkele getallen

- Op de websites van Dier&Recht, RashondenWijzer en RaskattenWijzer kwamen 938.225 bezoekers.
- Dier&Recht was 24 keer op televisie en 22 keer op de radio. Twee keer zo vaak als in 2018 (respectievelijk 12 en 10 keer).
- In dagbladen werd 60 keer geschreven over de campagnes van Dier&Recht en op online platforms 177 keer.

Conclusie

Zeker gelet op de omvang en de beperkte financiële middelen, is het grote aantal activiteiten van Dier&Recht noemenswaardig. De organisatie heeft zich inmiddels tot een 'grote speler' ontwikkeld in de dierenbeschermingswereld, in het bijzonder op het gebied van kalveren, paarden, (ras)honden en (ras)katten.

Ook in 2019 werden successen geboekt en kwam Dier&Recht veelvuldig in de publiciteit met misstanden die eerder onopgemerkt bleven. Door haar inhoudelijke kennis en degelijke reputatie is de stichting niet alleen een gesprekspartner, maar ook een gewaardeerde luis in de pels van politiek, wetenschap, media en bedrijfsleven. Dier&Recht vormt een onmisbaar onderdeel van de dierenbescherming in Nederland.

Namens het bestuur van Dier&Recht,

Mr. Hans Baaij
Amsterdam, 29 april 2019

Jaarrekening 2019

Overzicht grondslagen jaarrekening

Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve bestaat uit het eindsaldo van 2018 vermeerderd met het resultaat over 2019, in totaal minus € 3.977.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting; door het bestuur kunnen 'bestemmingsreserves' worden aangehouden ter aanwending van een specifiek doel.

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven wordt dit deel aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Fondsen onderscheiden zich dus in die zin van reserves, dat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Liquide middelen

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar. Het betalingsverkeer wordt grotendeels geregeld via de Triodos betaalrekening.

Beleggingsbeleid

De eventueel tijdelijk overtollige liquide middelen worden risicoloos aangehouden op bankrekeningen bij een betrouwbare en verantwoorde bank (Triodos). Er wordt niet belegd.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten. Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan

worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Lasten verdeling

In 2019 waren er 2 medewerkers met een totaal van 1,5 fte. Deze fte's zijn percentueel verdeeld over de verschillende lasten. Alle overige kosten (bv. kantoor- en algemene kosten), dus uitgezonderd publiciteit en communicatie en aankopen en uitbesteed werk, worden toebedeeld a.d.h.v. de werkzaamheden van vrijwilligers en medewerkers van Varkens in Nood.

Balans

(grondslagen jaarrekening: Algemene grondslagen van waardering, Materiële vaste activa, Continuïteitsreserve, Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva en Reserves en fondsen)

ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	-	-
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	-	-
<i>Vorderingen/overlopende activa</i>	751	367
<i>Liquide middelen</i>	8.658	25.422
	<u>9.409</u>	<u>25.789</u>
Totaal	9.409	25.789

PASSIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Reserves en fondsen		
<i>Continuïteitsreserve</i>	3.977-	9.729-
<i>Bestemmingsfonds</i>	-	-
<i>Kortlopende schulden</i>	<u>13.386</u>	<u>35.519</u>
Totaal	9.409	25.789

Staat van baten & lasten

BATEN

	Begroting 2020	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Baten uit eigen fondsenwerving	260.000	193.478	160.061	96.534
Subsidies derden	10.000	13.100	20.000	45.250
Overige baten	5.500	10.066	2.500	5.230
Totaal baten	275.500	216.644	182.561	147.014

LASTEN

Doelstellingen				
<i>Voorlichting</i>	73.599	63.705	54.859	47.269
<i>Campagnes</i>	156.012	121.556	108.498	96.385
	229.611	185.261	163.357	143.655
Wervingskosten				
<i>Kosten eigen fondsenwerving</i>	27.894	22.042	17.394	13.006
<i>Kosten verkrijging subsidies overheden</i>	-	-	-	-
	27.894	22.042	17.394	13.006
Beheer en administratie				
<i>Kosten beheer en administratie</i>	4.067	3.588	1.597	1.618
Totaal lasten	261.572	210.892	182.347	158.279
Resultaat	13.928	5.753	214	11.264-
Toevoeging/onttrekking aan:				
<i>Continuïteitsreserve</i>	13.928	5.753	214	11.264-
<i>Bestemmingsfonds</i>				

Toelichting op de balans

(grondslagen jaarrekening: Liquide middelen en beleggingsbeleid)

ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Materiële vaste activa		
Vlottende activa		
<i>Voorraad</i>		
<i>Vorderingen/overlopende activa</i>		
Debiteuren	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	-	-
Te ontvangen rente	-	-
Te ontvangen BTW	401	17
Overige te ontvangen bedragen	350	350
	751	367
Liquide middelen		
Kas	61	61
Betaalrekening 1	6.397	296
Betaalrekening 2	2.199	25.065
	8.658	25.422
Totaal activa	9.409	25.789

PASSIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Continuïteitsreserve		
Beginsaldo	9.729-	1.535
Resultaatverdeling	5.753	11.264-
Eindsaldo continuïteitsreserve	3.977-	9.729-
Bestemmingsfondsen		
Kortlopende schulden		
Loonbelastingen en premies sociale lasten	1.744	1.616
Crediteuren	2.252	3.023
Netto lonen	56	-
Vakantiegeld	2.891	2.640
Te betalen BTW	-	-
Lening bij Varkens in Nood	-	28.240
Overige nog te betalen bedragen	6.443	-
Reservering accountantskosten	-	-
	13.386	35.519
Totaal passiva	9.409	25.789

Algemene lastenverdeling 2019

(grondslagen jaarrekening: Lasten verdeling)

	Voorlichting		Campagnes		Fondsen- werving		Subsidies overheden		Beheer en administratie		totaal	
Verwingen en uitbesteed werk	16.025		64.831				-				80.856	0%
Publiciteit en communicatie	22.616	60%			15.077	40%					37.693	100%
Personeelskosten	20.595	27%	46.611	61%	5.723	8%	-	0,0%	2.948	4%	75.878	100%
Huisvestingskosten	3.027	27%	6.851	61%	841	8%	-	0,0%	433	4%	11.152	100%
Kantoor- en algemene kosten	1.442	27%	3.264	61%	401	8%	-	0,0%	206	4%	5.313	100%
Afschrijvingen	-	27%	-	61%	-	8%	-	0,0%	-	4%	-	100%
		+		+		+		+		=		
Totaal algemene lasten	63.705		121.556		22.042		-		3.588		210.892	

Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten

	2019	2018	2017	2016
Besteed aan doelstelling / totaal baten	86%	98%	98%	116%
Besteed aan doelstelling / totaal lasten	88%	91%	96%	100%
Kosten eigen fondsenwerving / baten eigen fondsenwerving	11,4%	13,5%	3,3%	0,4%
Beheer en administratie / totaal lasten	1,7%	1,0%	3,2%	0,1%

Namens het bestuur van Dier&Recht,

Mr. Hans Baaij
Amsterdam, 29 april 2019